

1953

El Consell General de la Institució Catalana d'Escoltisme (Minyons de Muntanya-BOY SCOUTS DE CATALUNYA) decideix organitzar el tercer Campament General de la Branca Minyons, a la Casa Nova de Mas Pont, a la vessant est del Montnegre.

1953

Membres de la "Guardia de Franco" assalten i fan desmuntar el campament. El seu "Jefe" reuneix tothom i els adreça un discurs insultant a Mn. Batlle. El Governador Civil imposa una sanció de 10.000 pessetes a deu dels responsables.

1954

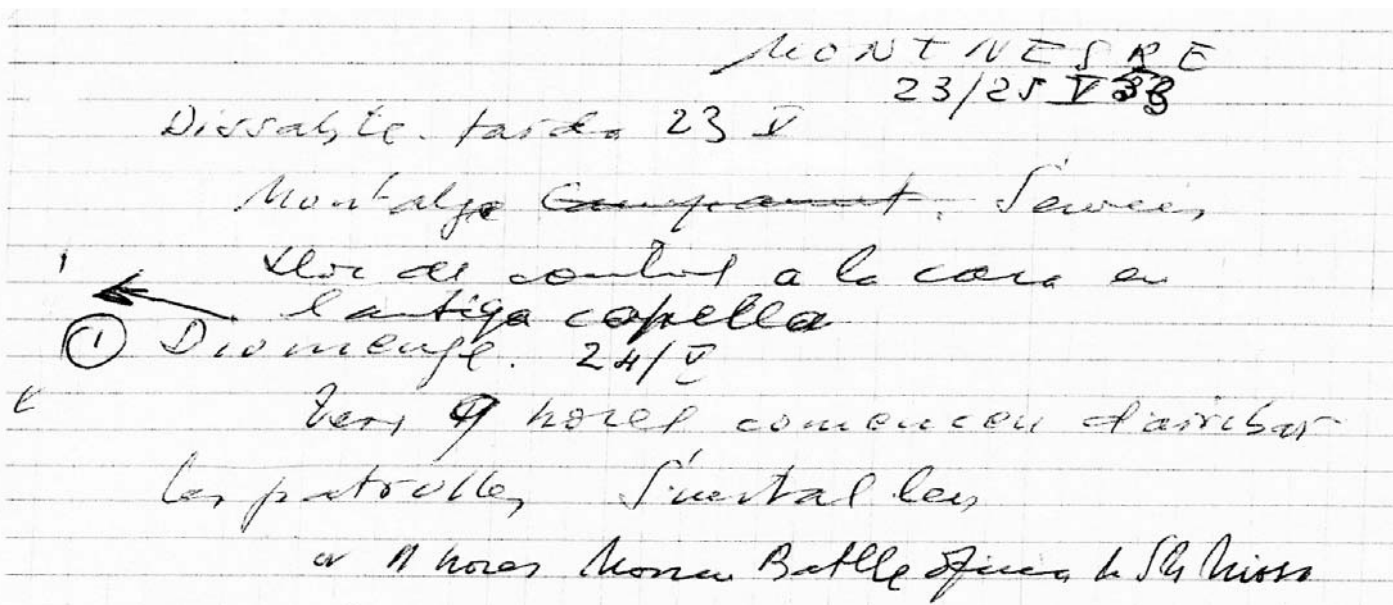
En Jaume Font, Secretari del Consell, informa dels fets al Pare Abat Escarré, qui fa una valenta defensa de Mn. Batlle i dels escoltes, enfrontant-se al Governador Civil i evita les sancions.

1954

Els insults rebuts per Mn. Batlle li revifren la paràlisi que havia sofert feia catorze anys i va perdre la paraula i els moviments. Per això deixa de fer missa i parla per escrit. Va de campaments per últim cop a la Molina i a Font Romeu.

Fets del Montnegre

Monogràfic 6

No disposem d'imatges per il·lustrar els "Fets", però tenim la memòria dels que hi van ser i escrits que ho narren: el manuscrit del Cap del Camp, l'informe de Clavero, les notes d'un Cap de l'AE M.D. de Montserrat i la narració escrita per en Jordi Costa.

Políticament parlant, no eren temps fàcils. L'escoltisme estava catalogat com a moviment separatista, antifranquista i "tot això". Per altra banda, i per paradoxal que sembli, "això" ens unia molt, ens aglutinava i ens donava ganes de treballar, d'anar contracorrent, de retrobar la llibertat d'acció i d'expressió. Havíem de trobar-nos sota del Coll de Basses, més amunt de Sant Martí del Montnegre, als prats de la Casa Nova de Mas Pont, es tractava d'una trobada de la Branca Minyons; penseu que l'escoltisme en aquell

moment era unitari, i la separació de rangers i pioners encara tardaria més de deu anys en arribar.

Ens hi vam aplegar molts a la Casa Nova de Mas Pont, no vull dir tots, però érem molts; ara us faria riure, érem més de dos-cents. L'estratègia consistia en que cada patrulla hi anés per camins diferents i aplegar-nos tots al punt de trobada a una hora determinada. Amb aquesta astúcia es pretenia no cridar l'atenció, però va ser endebades.

Fets del Montnegre (1953)

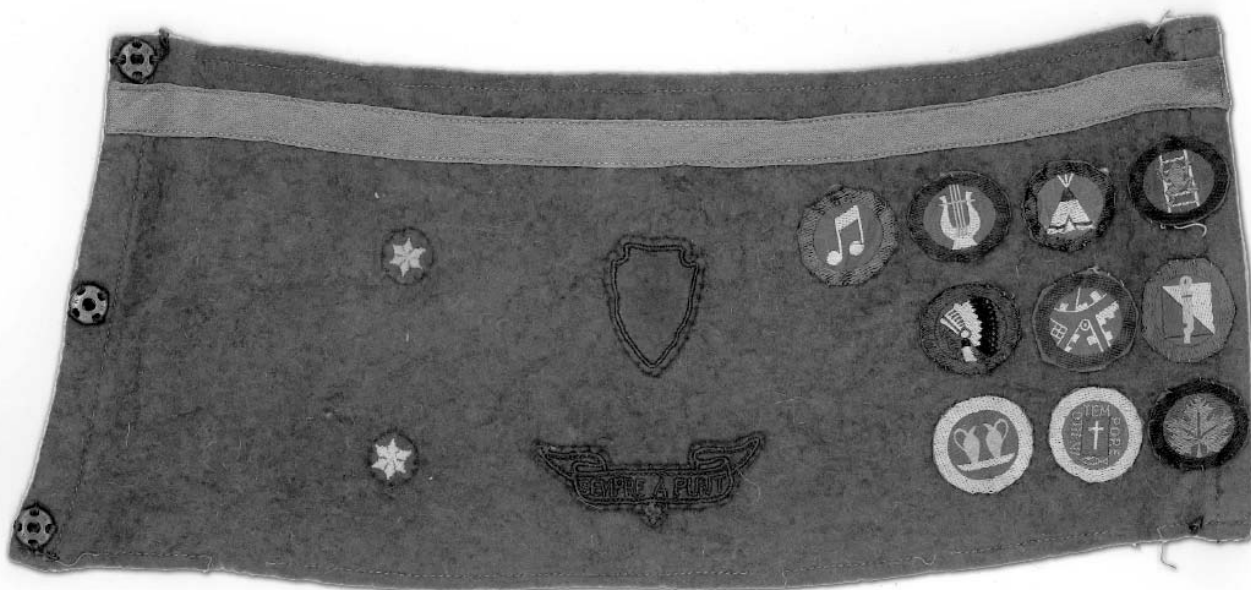
El pla

El Comissariat de la Branca Minyons havia organitzat unes llistes de les patrulles que hi participaven, posant a cada patrulla un guia o responsable que els acompanyés, des de l'estació on els deixava el tren o el bus de línia, fins a Coll de Basses. El Montnegre pot arribar a ser una mica enrevessat si no agafes bé el camí.

A mitja tarda, quan ja tothom havia arribat, va venir la parella de la "Guardia Civil" a veure si teníem els permisos per acampar. No sé quins papers teníem, però sembla que van marxar

confiats, sobre tot, dic jo, en veure el personal amb qui tractaven i veure que hi havia Mossèn Batlle. Un capellà, en aquella "Espanya" i per la "Guardia Civil" era, com a mínim, una persona a respectar.

En aquells moments, jo era Ajudant de Secció, o sia de l'equip de caps d'unitat, però no era el cap. Ah! per cert, jo estava fent el servei militar, era sotsoficial i aquella setmana entrava de guàrdia. Com a Ajudant de Secció vaig fer de pilot d'una patrulla.

Braçal que pertanyia a un escolta segon de patrulla, amb sis anys d'antiguitat, que havia superat les proves de segona i primera classe i que tenia varies especialitats aprovades

Els fets

La cosa es va complicar una mica més: després de la Guàrdia Civil, un cap es va topar amb dos individus que baixaven per un caminet i li van fer preguntes rares, tant com que era estrany trobar gent a aquelles hores i en aquell indret.

Es va acordar posar uns guaites a dalt del Coll per poder avisar els acampats si es veien moviments estranys

A fi d'evitar sorpreses, i potser amb un punt d'ingenuïtat, es va acordar posar uns guaites a dalt del Coll per poder avisar els acampats si es veien moviments estranys de personal.

Es van muntar uns relleus, però a la matinada, sobre les sis, quan es van produir els moviments estranys de personal, van agafar mig ensopits els guaites i aquell muntatge no va servir de res.

Van irrompre al campament despertant a tots els minyons a toc de corneta

Una gent gran, nerviosa i armada amb porres, punys metàl·lics a la vista i amb pistoles amagades, van irrompre al campament despertant a tots els minyons a toc de corneta.

Les patrulles, tal com era costum, no estaven

L'any 1989, amb motiu de celebrar-se el centenari del naixement de Mn. Batlle, es va publicar un "còmic", dibuixat per l'artista i antic escolta Joan Vilà, en el que es dedica tota una pàgina als fets del Montnegre

També el van acusar del mal exemple i de la mala educació partidista i malaltissa que es donava als nois...

Finalment ens van fer plegar el campament i van suspendre totes les activitats.

Mossèn Batlle va demanar per dir Missa abans de marxar

Mossèn Batlle va demanar per dir Missa abans de marxar i un, que semblava tenir una certa potestat sobre els altres, no tan barroer i dels pocs que parlaven català, li va dir que sí, que molt bé, i que ells també hi assistirien. Va ser potser l'únic que sabia de què anava una missa i era el que tenia interès en rebaixar el to dur i agressiu de tot el seu grup.

Pobres, alguns quasi ni se'n recordaven. Van cantar les seves cançons a les que els nostres

nois s'hi van ajuntar, amb molta naturalitat, però als nostres cants aquella gent no s'hi va poder afegir. Van fer un trist paper.

Els minyons estaven exultants, havia estat una aventura de debò. Un cop acabat l'acte i dels "gritos de rigor" vam anar marxant, alguns cap a Sant Celoni i d'altres cap a Calella per agafar el tren.

Els van marxar, en una pista forestal propera els esperaven dos camions que se'ls van emportar. No sé quants devien ser, però van necessitar dos camions. Van venir armats preparats per qualsevol cosa, esperaven trobar un altre Sis d'Octubre o l'inici d'una nova Setmana Tràgica? Senzillament es van trobar amb un campament escolta. Qui els havia informat? Serà difícil de saber.

Jordi Costa i Mosella
Present al Montnegre com a Ajudant de la Secció B de l'AE. Mare de Déu de Montserrat

Transcripció del fragment de manscrit, del cap de camp Antoni Serra, on es descriu els insults que va rebre el Mn. Batlle per part dels oficials de la guàrdia de Franco:

"Parece mentira que un cura como Ud. (si es católico) que vaya envenenando la juventud española."

"Sois católicos o pretendéis serlo."

"A su edad le corresponde únicamente confesar y estar en un convento de

(2)

Declaro al Sr. Batlle. Cap pilot, dir que
una colla de Fets han invadit
l'emplaçament que cal fer?
 Veure veus. El primer servei
 de metge, recull papers.
 Beny de vertis-me uneglas mult.
 del. la i veulas. me la cara per
 oir foes de cometi; i refuidament
fran xivars.

No es fins bona estona després
 que s'ant-re compte de que a la
 casa també hi ha algú que m'ou.
 per i unistreis que portin al plat
 del cortat (Es uny cas d'ineu que
 ho s'afan pot els accion que ja
 vindran a buscar-ho)

Com ja es de suporar trobo
 al moner reimpat contestast
provant de fer-ho a les milles
divectives que el que comana
li adress

- A su edad le corresponde únicamente confesar y estar en un convento de monjas

- Sois católicos o pretendéis serlo.

- A su edad le corresponde únicamente confesar y estar en un convento de monjas

- MSB Montnegre: capellans per no haver unitat en el paper
 amb els altres curas, van contra la unitat de Catalunya.
 - Sois católicos o pretendéis serlo.
 - Sois catalóg o pre tendéis serlo.
 - Sois católicos o pretendéis serlo.
 - Sois catalóg o pre tendéis serlo.

Fragment extret de l'Informe Oficial de la Guàrdia de Franco

A las seis de la mañana el corneta que llevaba nuestros camaradas tocó diana, lo que produjo la natural sorpresa, ya que no debían levantarse hasta las siete. Los falangistas habían rodeado el campamento y se habían distribuido otros grupos en el interior, que se dedicaron a hacer levantar a los minyons y ordenarles que formaran en el centro de la explanada. Al principio negaban que fueran minyons de montaña, pero al efectuar un registro en sus equipos, se hallaron emblemas y banderas catalanas y de San Jorge, así como libros y folletos, ante cuya evidencia acabaron por confesar que lo eran ya que en un principio decían que eran de Acción Católica. La mayoría iban uniformados, aunque muy irregularmente, reconociendo algunos de ellos que no tenían autorización ni para ostentar uniforme, ni para acampar, añadiendo que el día anterior había estado en el campamento la Guardia Civil y al pedirles el permiso para acampar, les contestaron que lo tenían del Obispo, con cuya respuesta se contentó la Benemérita.

Una vez formado y en presencia de Mosén Batlle, el camarada Clavero se dirigió a los minyons diciéndoles que algunos de ellos quizás no entenderían sus palabras por ser todavía demasiado jóvenes, pero que la mayoría sí que las comprenderían. Dijo que hace muy pocos años han muerto en nuestra Patria medio millón de españoles luchando por Dios y por España, o sea para defender la unidad de la Patria y la Iglesia Católica y que era muy lamentable que un representante de esta Iglesia por la cual se sacrificaron tantos españoles, fomentara las ideas que habían llevado a nuestros hermanos a una lucha fratricida, siendo interrumpido en este momento por el Mosén quien dijo que también le habían asesinado a un hermano, contestándole Clavero que en este caso, con su actuación estaba traicionando su memoria. Añadió Clavero que los postulados Nacional-Sindicalistas no atacan en ningún modo la doctrina de Cristo y muy al contrario, pero no pueden permitir de ninguna manera que se quebrante la unidad de la Patria Hispana. El discurso del camarada Clavero de un claro sabor falangista, fué escuchado en medio de un gran silencio, advirtiéndose por el aspecto de los minyons que nunca se les había hablado en tales términos.

Lista dels 10 noms que va anotar la guàrdia de Franco:

Antoni Batlle
Manuel Casas
Eladi Homs
Salvador Soler
Miquel Aguadé
Antoni Serra
Josep Capera
Josep Casanovas
Jaume Jori
Santiago Comes

1) A més, amb l'entrada de la Falange, en poca feitura, i després de la mateixa patrulla ambien a mirar, del camp de Montnegre.

El diumenge al matí, quan arribarem a Coll de Basses, en Lladó, ens digué que hi havia rumors i que nosaltres havíem d'acompanyar al Sr. Falange Regional, i nosaltres no hi donàvem importància.

Més tard, ja en el campament, ens digueren que, quan arribàvem, l'estampida d'un coet, que cadascú camuflés o camuflés de l'armament, que cadascú es quedés a la tenda, i que si no ho feia, seria considerat com a desertor i seria castigat.

Un altre dia, quan ja teníem la tenda muntada, vingué un soldat i ens va dir que havíem de preparar-nos per a la marxa, i que si no ho feiem, seria considerat com a desertor i seria castigat.

Un altre dia, quan ja teníem la tenda muntada, vingué un soldat i ens va dir que havíem de preparar-nos per a la marxa, i que si no ho feiem, seria considerat com a desertor i seria castigat.

2) Llavors, un d'ells, començà: "venga, desmonten la tienda y siganmos"; i a por los otros, "vosotros registrad los sacadles todas las armas."

Llavors, un d'ells, començà: "venga, desmonten la tienda y siganmos"; i a por los otros, "vosotros registrad los sacadles todas las armas."

3) Arribarem en abria, i fent nos camuflar, nos va registrar; com se registrassen, ens va dir: "venga, desmonten la tienda y siganmos"; i a por los otros, "vosotros registrad los sacadles todas las armas."

Arribarem en abria, i fent nos camuflar, nos va registrar; com se registrassen, ens va dir: "venga, desmonten la tienda y siganmos"; i a por los otros, "vosotros registrad los sacadles todas las armas."

4) El cap d'una altra companyia a agafar tot el que amb ells els hi quedava que no els... i el restant el va portar amb els de Ferrassers, tot ensenyat.

El cap d'una altra companyia a agafar tot el que amb ells els hi quedava que no els... i el restant el va portar amb els de Ferrassers, tot ensenyat.

Als arxius de l'A.E. Mare de Déu de Montserrat s'hi ha trobat aquest text manuscrit per un minyó, Cap de Patrulla de la secció B, que descriu l'experiència dels fets de Montnegre, l'any 1953, en el transcurs del III Campament General de la Branca Minyons, i que és un bon testimoni del que hi va succeir. S'ha transcrit els fragments més destacats

El diumenge al matí, quan arribàrem a Coll de Basses, en Lladó, ens digué que hi havien rumors de que per allí corrien 2 centúries de la "Falange Española"; i nosaltres no li donàrem importància. Més tard, ja en el campament, ens digueren que, quan sentíssim l'estampida d'un coet, que cadascú s'amagués o camuflés, de tal manera que des d'enlloc no se'ns veiés. (...)

Però, a la matinada, cap allà a les 6, quarts de 7, jo, el cap de patrulla que dormo a la porta de la tenda, vaig sentir soroll de trepitjades i que s'anaven acostant cap allí on érem nosaltres. Al cap de poc, ja em veig a 5 o 6 homes armats amb porres de policia i garrots de bon calibre. De moment, jo que estava despert, em vaig pensar que no fossin saltejadors o bé llenyataires, doncs no anaven pas massa mudats.

Lo primer que feu un d'ells fou, amb la punta de la porra, picarme a l'esquena per a despertar-me i jo que si que m'aixeco i surto fora. Llavors tot foren preguntes; que si "a on són els altres", que si "cuantos sois", "sois muchos"; "donde está el jefe"; "documentación"; "cuando

habíamos llegado"; "hay muchos mayores", etcétera. Llavors, un d'ells, començà: "venga, aprisa, vístanse y desmonten la tienda y siganmos"; "venga, tu y tu, ir a por los otros"; "vosotros registrad las mochilas y sacadles todas las armas". (...)

Un d'ells digué en català: (paraules textuales) "si fóssiu Boy-Scouts no us faríem res, però com que sou Minyons de Muntanya sí"; "ja heu fet prou desgràcies"; "atentar contra la paz de Espanya y de su caudillo Franco".

En aquest moment, m'acosto amb un que estava assegut fullejant un reglament i li dic: "Vea si aquí encuentra algo que vaya contra Espanya o contra su caudillo; ya me dirà si lo encuentra". Llavors li senyalo la Lei, la Promesa i faig ademàn de que s'ho miri. Llavors tots quedaren muts i astorats. (...)

Arribàvem al prat a on hi havia el centre del campament i allí ja hi havia més de la meitat dels campistes i uns 60 i 70 falangistes d'una edat que oscil·lava entre els 18 i els 35 anys o 40 anys i la majoria d'ells armats de diverses maneres i

garrots, porres, "mans de ferro (prohibit) i pistoles uns quants dels més grans. A pocs metres nostres hi havia una gran bandera de Falange i damunt d'ella s'hi anaven apilant reglaments, braçals, ganivets, destrals, ensenyes i tot el que varen trobar. (...)

De seguida d'això digueren que sortíssim "los sargentos de milicias y los alfereses". També feren sortir "los mayores de 16 años" i els hi tragueren la camisa a tots. Mentrestant anaven prenent noms dels més grans.

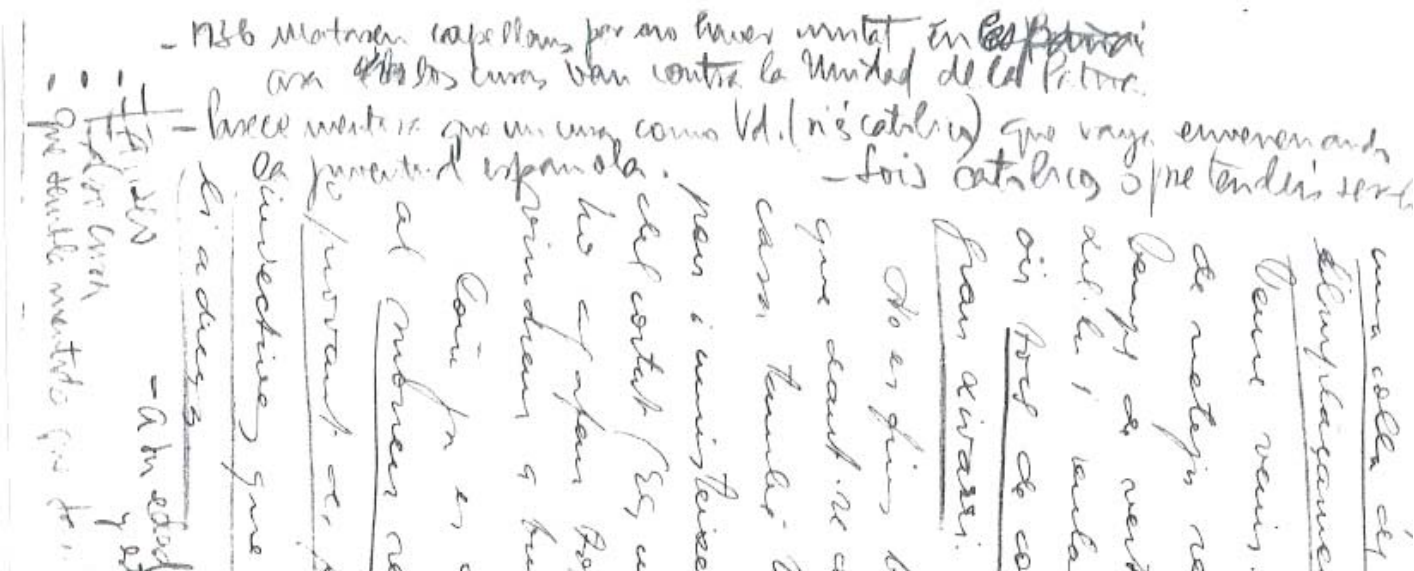
El Jefe Provincial del Movimiento (...)dirigint-se a Mossèn Batlle, li digué 4 mots, fent-li veure que per aquest camí no va pas bé. Després de dir altres coses de menys importància i algunes d'elles sense sentit, acabà. Mossèn, després d'haver rebut ordres ens digué en castellà que comencéssim a desfilar cap a Sant Iscle de Vallalta.

Es veu que a la fi els va convèncer i llavors canviaren les coses: ens deixaren dir la missa.

Barrejats nosaltres entremig d'ells, començà la missa. (...)

A partir del 1950 l'escoltisme a casa nostra comença a sortir de la clandestinitat i, emparat per centres culturals, excursionistes i, sobretot, per parròquies i entitats religioses, es va estenent per tot el país.

L'any 1953, però, els anomenats "Fets del Montnegre" marquen un abans i un després en el conjunt d'activitats de l'Escoltisme català, que s'anirà consolidant, al llarg de més de vint anys, com a un moviment bàsic per a la formació dels qui no regatejaran la seva aportació al renaixement de les institucions democràtiques de Catalunya.

Monogràfic història de l'escoltisme

Amb la col.laboració de:

